

The Relationship Between The Educational Resource Management of School Administrators and The Quality of Student in Educational Institutions Under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2

Namfon Yapan^{1*} and Henry Yuh Anchunda¹

¹ Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: namfony66@nu.ac.th

ABSTRACT

This article aimed to study (1) the level of the educational resource management of school administrators under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2, (2) the quality level of students in educational institutions under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2, and (3) the relationship between the educational resource management of school administrators and the quality of students in educational institutions under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. This study is quantitative research. The sample was consisted of school administrators and teachers in educational institutions under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. Academic year 2024, Total of 291 persons by stratified random sampling according to the proportion of teachers in each district. The instrument for collecting data was questionnaires on the relationship between the educational resource management of school administrators and the quality of students. The statistic used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Correlation Coefficient. The result of the study found that: 1) The overall average value of educational resource management by school administrators is at a high level. When classified by aspect, it was found that the aspect with the highest average value was budget resource management, and the aspect with the lowest average value was human resource management. 2) The overall quality of students in educational institutions has a high average. When classified by each aspect, it was found that the aspect with the highest average was morality, ethics, and desirable values, and the aspect with the lowest average was thinking skills. 3) The relationship between educational resource management of school administrators and the quality of students in the school, overall, has a high level of positive relationship with statistical significance.

Keywords: Educational Resource Management, Quality of Student, School Administrators

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

น้ำฝน ยาปิ่น^{1*} และ เฮนรี ยู อัญชุนดา¹

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: namfony66@nu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 (2) ระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 291 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูในแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล 2) คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะการคิด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา, คุณภาพผู้เรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

© 2025 JAE: Journal of Applied Education

บทนำ

การศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีสมรรถนะที่จำเป็นในการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมถึงการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 มุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามบริบทของประเทศและสังคมโลกโดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน ขณะที่แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศและการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเน้นให้ประชากรทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีนโยบายและมาตรการสนับสนุนจากภาครัฐ แต่คุณภาพการศึกษาของไทยยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการหนึ่งในปัจจัย

สำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา คือ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึง บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และอาคารสถานที่ต่างๆ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้เน้นให้สถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี แต่ในทางปฏิบัติพบว่า ยังมีความท้าทายในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนคุณภาพการเรียนการสอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เป็นหน่วยงานการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสถานศึกษา จำนวน 122 โรงเรียน ครอบคลุม 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางกระทุ่ม จำนวน 28 โรงเรียน อำเภอวังทอง จำนวน 62 โรงเรียน และอำเภอเนินมะปราง จำนวน 32 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 65 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 55 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “องค์กรคุณธรรม นำสู่คุณภาพ” มีพันธกิจในข้อที่ 2 ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2, 2566) จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการสอบ O-NET ปีการศึกษา 2565 อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มสาระภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขณะเดียวกัน ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัญหา การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอาจมีความเชื่อมโยงกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อนำไปสู่ แนวทางการพัฒนาการจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสามารถช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” และพัฒนาศักยภาพให้เต็มศักยภาพสูงสุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา คุณภาพผู้เรียน และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 122 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 92 คน ครู 1,078 คน รวมทั้งสิ้น 1,170 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา จำนวน 291 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน โดยวิธีเจาะจง และ ครูในสถานศึกษา จำนวน 266 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (Krejcie R. V. & Morgan, 1970 อ้างอิงใน สถิรพร เขาวรรณชัย, 2561) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิด และกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ปรากฏว่า ได้ค่า IOC 0.80 – 1.00 ใช้ได้ทุกข้อ

4) ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยคำถาม 29 ข้อ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ประกอบด้วยคำถาม 34 ข้อ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

3. สมมติฐานการวิจัย

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่สามารถใช้ได้จำนวน 63 ข้อ จากนั้นดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) แล้วส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

4.2 นำแบบสอบถามที่มีผู้ตอบครบจำนวน 291 ชุด มาตรวจสอบความครบถ้วนเรียบร้อย ลงรหัสในแบบสอบถาม และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

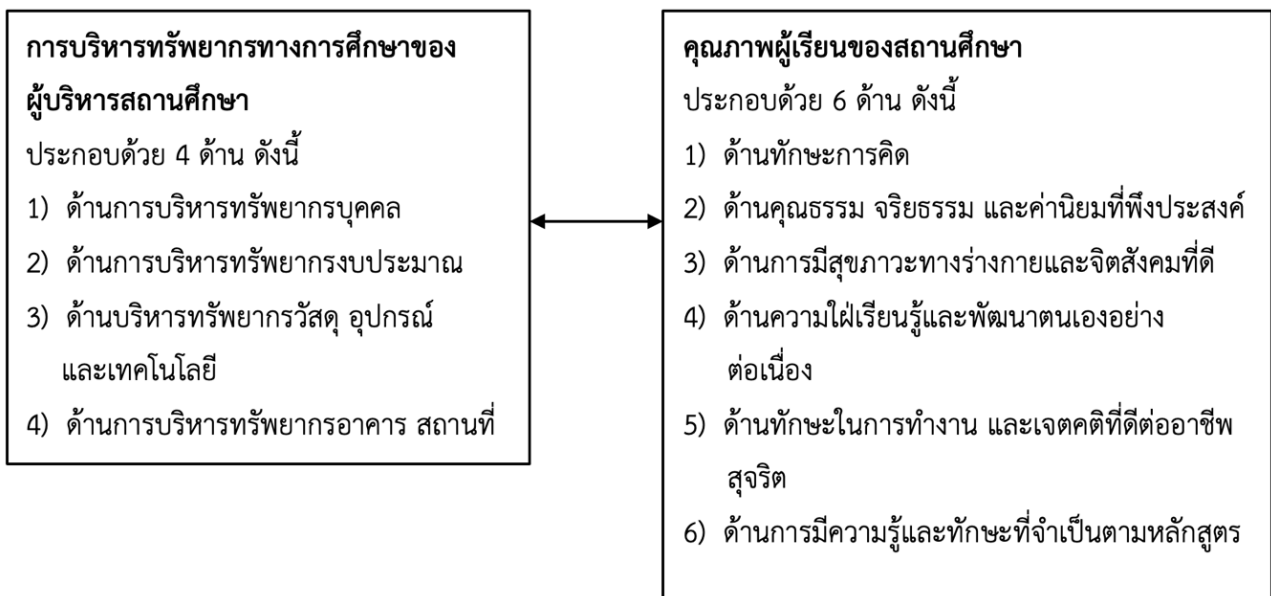
5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Correlation Coefficient)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.34, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ (\bar{X} = 4.46, S.D.=0.53) รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ (\bar{X} = 4.39, S.D.=0.54) ตามด้วยด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี (\bar{X} = 4.32, S.D.=0.57) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (\bar{X} = 4.21, S.D.=0.59)

2. ระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.55) รองลงมา คือ ด้านการมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมที่ดี ($\bar{X} = 4.34$, S.D.=0.53) ตามด้วยด้านทักษะในการทำงานและเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.59) ด้านการมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=0.58) ด้านความใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.57) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะการคิด ($\bar{X} = 4.23$, S.D.=0.58)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา (Y)						คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวม (Yรวม)
	ด้านทักษะการคิด (Y1)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y2)	ด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี (Y3)	ด้านความใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Y4)	ด้านทักษะในการทำงานและเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (Y5)	ด้านการศึกษาที่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (Y6)	
ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (X1)	.531**	.681**	.687**	.541**	.551**	.562**	.644**
ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ (X2)	.661**	.752**	.766**	.658**	.647**	.663**	.752**
ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี (X3)	.713**	.793**	.815**	.706**	.702**	.721**	.808**
ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ (X4)	.771**	.830**	.834**	.724**	.733**	.739**	.841**
การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม (Xรวม)	.711**	.814**	.826**	.699*	.700**	.714**	.810**

จากตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.810$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ($r = 0.841$)

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมในระดับปานกลาง ($r = 0.644$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี ($r = 0.687$)

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมในระดับปานกลาง ($r = 0.752$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี ($r = 0.766$)

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมในระดับปานกลาง ($r = 0.808$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี ($r = 0.815$)

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมในระดับสูง ($r = 0.841$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี ($r = 0.834$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง และดำเนินการใช้จ่ายอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับ เบญจามา เบญจธรรมธร (2560) ที่พบว่า การบริหารทรัพยากรงบประมาณอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ขนิษฐา ยศเมฆ (2560) ที่พบว่า การบริหารงบประมาณทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดในการบริหารอัตรากำลัง การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการ และการพัฒนาบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Darul Qutni และคณะ (2021) และ Usman (2016) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดด้านอัตรากำลังและการสรรหาครูที่มีความสามารถตรงตามความต้องการของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ กิรติ นิยมพู่ (2565) ที่พบว่า คุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควบคู่ไปกับด้านวิชาการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านทักษะการคิด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนยังไม่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณเท่าที่ควร สอดคล้องกับ มัลลิกา ทาทราย (2566) ที่พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าด้านอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาควรเน้นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนให้มากขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมในระดับสูง ($r = 0.841$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี ($r = 0.834$) ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจามา เบญจธรรมธร (2560) ที่พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับ ภาณุพงศ์ หล้าแท้ (2564) ที่พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมในระดับปานกลาง ($r = 0.644$) ซึ่งสอดคล้องกับ ภาณุพงศ์ หล้าแท้ (2564) ที่พบว่า ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Darul Qutni และคณะ (2021) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดด้านอัตรากำลังและการสรรหาครูที่มีความสามารถตรงตามความต้องการของสถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาในงานวิจัยนี้ พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี และด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์สูงสุดกับคุณภาพผู้เรียนในด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี ซึ่งเป็นผลการค้นพบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในเชิงระบบ โดยตระหนักว่า ความพร้อมของผู้เรียนต้องเริ่มจากพื้นฐานทางสุขภาพกายและใจก่อนเข้าสู่การเรียนรู้เชิงวิชาการอย่างลึกซึ้ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมของผู้เรียนเป็นพื้นฐานสำคัญที่ตอบสนองต่อคุณภาพการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า 1) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล 2) คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี และด้านทักษะในการทำงานและเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.810$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการวางแผนการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม การจัดสรรพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการดูแลความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมนิเทศบุคลากรที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเพื่อเตรียมความพร้อม ในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการปฐมนิเทศบุคลากรใหม่อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน จัดสรรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคคล เพื่อให้สามารถทุ่มเทให้กับการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

1.2 คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะการคิด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบข้อมูลที่มีอยู่เพื่อตีความค้นหาความหมาย และหาข้อสรุปจากข้อมูลนั้น ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจหรือวางแผนแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล โดยสนับสนุนให้ครูใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning) และการเรียนรู้จากสถานการณ์ (Problem-Based Learning) เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล จัดอบรมหรือจัดกิจกรรม

แลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับครูเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดขั้นสูง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่สามารถประเมินทักษะการคิดได้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการอภิปรายอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้เหตุผลอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดในระยะยาว

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน มีความสัมพันธ์สูงสุดกับคุณภาพผู้เรียนในด้านการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อค้นพบนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นที่การส่งเสริมสุขภาวะของนักเรียนเป็นหัวใจสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สมดุล ครอบคลุม และยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบด้านความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ เช่น สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจถึงบริบทและวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในแต่ละด้าน เช่น การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารอาคารสถานที่ เป็นต้น เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการวางแผนการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านทักษะการคิด เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

2.4 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบหรือนวัตกรรมการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2567). *นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568*. สืบค้นจาก <https://moe360.blog/2023/12/06/p55122/>.
- กิริติ นิยมพุ่ม. (2565). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ชนิษฐา ยศเมฆ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). *คู่มือการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้ว.
- เบญจภา เบญจธรรมธ. (2560). *การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช).
- ภานุพงศ์ หล้าเหล็ก. (2564). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).
- มัลลิกา ทาทราย. (2566). *การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).

- สถิรพร เขาวนชัย. (2561). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: เอกสารประกอบการสอนวิชา 354517 การวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2566-2570*. สืบค้นจาก <https://www.phitsanulok2.go.th/planobec-plk2-2566-2570/>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 (ฉบับปรับปรุง 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Qutni, D., Kristiawan, M., & Fitriani, Y. (2021). Human resource management in improving the quality of education. *Edunesia: Jurnal Ilmiah Pendidikan*, 2(2), 354–366.
- Usman, Y. D. (2016). Educational resources: An integral component for effective school administration in Nigeria. *Research on Humanities and Social Sciences*, 6(13), 27-37.